

ΘΕΜΑ : Κατάτμηση Τμημάτων Α.Ε.Ι.

Ενόψει των σχεδιαζομένων μεταρρυθμίσεων στην Ανώτατη Παιδεία είναι ανάγκη να εξετασθεί η προοπτική της κατάτμησης τμημάτων Α.Ε.Ι. που διαθέτουν ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό μελών ΔΕΠ (λ.χ. 100 και άνω). Η ανάγκη αυτή προβάλλει ήδη επιτακτικά και ενόψει του νομοσχεδίου για το μισθολόγιο των πανεπιστημιακών. Σ' αυτά τα Τμήματα θα είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η εκπλήρωση της βασικής υποχρέωσης που προβλέπει ο νέος νόμος, δηλαδή η διδασκαλία έξι τουλάχιστον ωρών την εβδομάδα για όσα μέλη ΔΕΠ επιλέγουν το καθεστώς της πλήρους αλλά και για όσα μέλη ΔΕΠ επιλέγουν το καθεστώς της μερικής απασχόλησης.

Η κατάτμηση παρουσιάζεται επιβεβλημένη για λόγους ακαδημαϊκούς, λειτουργικούς και διοικητικούς. Τα υπόψη Τμήματα έχουν γιγαντωθεί κατά τρόπο που καθιστά προβληματική την εύρυθμη λειτουργία τους, ενώ ένα μέρος του προσωπικού τους "αργοσχολεί". Επίσης, δεν είναι σε θέση να αναδείξουν το ακαδημαϊκό και επιστημολογικό στίγμα τους και να εκπληρώσουν, υπό τις σύγχρονες συνθήκες, τη σύνθετη αποστολή μίας βασικής εκπαιδευτικής, ερευνητικής και διοικητικής μονάδας.

Στο πρόβλημα θα έπρεπε να δώσει διέξοδο άμεσα ο νομοθέτης. Αφού καταγραφούν τα δεδομένα των μεγάλων Τμημάτων στα Α.Ε.Ι. της χώρας, είναι σκόπιμο να προσδιορισθούν η διαδικασία και σαφή κριτήρια για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Τα Τμήματα που θα προκύψουν από την κατάτμηση (διχοτόμηση ή και τριχοτόμηση) θα εγγυώνται ακαδημαϊκή άμιλλα και τον καλώς νοούμενο ανταγωνισμό τους, θα διευκολυνθούν δε να αναζητήσουν πρόσφορους τρόπους για τη σύνδεσή τους με την κοινωνία και την οικονομία.

Μία ανάλογη νομοθετική τομή δεν θέτει πρόβλημα συνταγματικότητας ενόψει του άρθρου 16 παρ. 5 Συντ. Η διάταξη αυτή προβλέπει ρητά τη δυνατότητα "συγχώνευσης ή κατάτμησης ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων" κατά τους ορισμούς του νόμου. Κατά μείζονα λόγο πρέπει λοιπόν να γίνει αποδεκτό ότι είναι συνταγματικά θεμιτή η κατάτμηση Τμημάτων. Οι σχετικές αποφάσεις εναπόκεινται βέβαια στις Γενικές Συνελεύσεις τους, εντός πάντως της αποκλειστικής προθεσμίας με βάση τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που θα ορίσει ο νόμος.

Είναι προφανές ότι με την κατάτμηση Τμημάτων θα αυξηθεί αισθητά ο αριθμός των θέσεων των σπουδαζόντων με ελάχιστη πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση, θα δημιουργηθεί το πλαίσιο για την επιστημονική ανανέωση “κουρασμένων” πανεπιστημιακών Τμημάτων και θα καταστεί δυνατή η, περιορισμένη έστω, απορρόφηση νέων επιστημόνων.

Αθήνα, 26 Αυγούστου 1997

Dis.B/OP/katatm.tm.AEI.doc/26.8.97/p.3-4 (B6)